

MOTION

”Allt ser fint ut” – Inför ettårskontroll för förstagångsföräldrar med fokus på förlossningsskador och förbättrad eftervård

Förlossningen är en av de mest betydelsefulla och krävande händelserna i en kvinnas liv. Samtidigt innebär den en stor fysisk och psykisk påfrestning, särskilt för den som föder. Tyvärr går många kvinnor med upptäckta förlossningsskador som påverkar deras hälsa och livskvalitet under lång tid.

Enligt Socialstyrelsen drabbas cirka 4–5 procent av födande kvinnor i Sverige av allvarliga bristningar som involverar ändtarmens slutmuskel, och betydligt vanligare är grad 2-bristningar som drabbar ungefär hälften av alla kvinnor som föder vaginalt. Många kvinnor lever med dessa skador utan att söka vård, ofta på grund av att besvären betraktas som normala eller på grund av skamkänslor. Detta kan leda till långvariga problem som smärta, inkontinens och nedsatt livskvalitet.¹

Eftervården för kvinnor behöver förbättras, inte bara genom fler resurser utan också genom att skapa tydligare och mer tillgängliga vårdkedjor. I dag är det alltför svårt att få rätt hjälp – mödrar vittnar om att det är krångligt att ens få in en fot på rätt ställe för att få sin problematik utredd och behandlad. Allt för många har fått höra att trots att de upplever smärta i underlivet, inkontinens, ont vid samlag och andra problem att ”allt ser fint ut”.

En strukturerad ettårskontroll för förstagångsföräldrar skulle kunna vara ett avgörande steg för att säkerställa att kvinnor som drabbats av förlossningsskador identifieras och får rätt vård. Denna kontroll skulle inte bara omfatta en fysisk undersökning utan också ge utrymme för samtal om psykiska och sociala behov, vilket är särskilt viktigt efter en krävande förlossning.

Genom att införa en ettårskontroll skapar vi en möjlighet att minska skamkänslor, öka medvetenheten och förbättra vårdens dialog med föräldrar. Detta skulle även bidra till bättre hälsa och livskvalitet för de kvinnor som lider i det tysta.

Jag föreslår därför regionfullmäktige besluta:

Att Region Västerbotten inför en strukturerad ettårskontroll för förstagångsföräldrar med särskilt fokus på att upptäcka och åtgärda förlossningsskador.

Att en plan för införandet av ettårskontrollen tas fram i samverkan med relevanta aktörer inom vården, inklusive en strategi för att utvärdera dess effekt.

Maria Kristoffersson Centerpartiet

¹ [Karolinska Institutet](#) och [Sveriges Kommuner och Regioner](#)